MILIEUEFFECTRAPPORT

GROTESTEEG 8A ALTWEERTERHEIDE

Samenvatting

14 MEI 2019

Jh702797 / 20190514

Initiatiefnemer:

P.R. Schram en H.A. v.d. Pol

Inhoud

Samenvatting
1.1. Inleiding 3
1.2. Inhoud en achtergrond 3
1.2.1. Doel van het MER 3
1.2.2. Opzet 6
1.2.3. MER procedure 9
1.3. Doelstellingen 9
1.4. Beleidskader 10
1.4.1. Nota Ruimte 10
1.4.2. Wet op de Ruimtelijke Ordening 10
1.4.3. Omgevingsverordening Limburg 2014 10
1.4.4. Provinciaal Omgevingsplan Limburg 11
1.4.5. Bestemmingsplan buitengebied 12
1.4.6. Overige beleidskaders 12
1.4.7. Milieukaders 13
1.5. Keuze stalsysteem 15
1.6. Voorkeursalternatief 17
1.7. Effecten van het voorkeursalternatief 22
1.8. Verbeterd voorkeursalternatief 23
1.9. Aanvullende alternatieven 24
1.10. Te nemen besluiten 24
1.11. Leemten in kennis en informatie 24
1.12. Verklarende woordenlijst 25

Samenvatting

1.1. Inleiding

Separaat van het eigenlijke Milieueffectrapport (MER) en de daarbij behorende bijlagen bevat dit rapport de samenvatting van het MER.

1.2. Inhoud en achtergrond

P.R. Schram en H.A. v.d. Pol hebben ter voorbereiding op de aanvraag van een omgevingsvergunning dit MER voorbereid teneinde een omschakeling van de inrichting aan de locatie Grotesteeg 8a te Weert te kunnen realiseren, middels de verandering van de inrichting van een bestaande kippenstal naar een stal voor opfokgeiten.
Het initiatief komt voort uit economische overwegingen. Wijziging van diersoort is noodzakelijk voor de continuïteit van de inrichting. Opfokgeiten past daarbij het beste bij de exploitatie van het reeds door P.R. Schram en H.A. v.d. Pol geëxploiteerde rundveebedrijf aan de Bocholterweg 134 te Altweerterheide.

1.2.1. Doel van het MER

Met het doorlopen van de m.e.r.-procedure krijgt het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming over activiteiten met mogelijke belangrijke negatieve gevolgen voor het milieu.

Het doel van het MER is om inzicht te geven in het proces waarlangs initiatiefnemer gekomen is tot het uiteindelijke voornemen. Daarbij zijn een aantal overwegingen gemaakt ten aanzien van mogelijke stalsystemen, waarbij omgevingsfactoren een grote rol hebben meegespeeld.

Vooral de aspecten als geurbelasting, ammoniakdepositie op voor verzuring gevoelige gebieden en de fijn stofproblematiek hebben een grote invloed gehad op het tot stand komen van het voornemen.
Deze zijn vooral ingegeven om de volksgezondheid van de omwonenden zoveel mogelijk te waarborgen.
Daarnaast zijn een aantal mitigerende en compenserende maatregelen opgenomen.

Voorkeursalternatief (vka 1)

Het voorkeursalternatief bestaat uit het houden van 930 opfokgeiten met toepassing van een biologische luchtwasser om de emissies van ammoniak, geur en fijnstof te verlagen naar acceptabele niveau's in het kader van de volksgezondheid. Dit is ook ingegeven door een op 2 oktober 2018 uitgebracht GGD advies voor de inrichting aan de Grotesteeg 8a te Weert. In onderstaande tabel zijn de detailgegevens weergegeven van het voorkeursalternatief.

Stal	Dier-categorie	Huisvestingssysteem	Aantal dieren	Aantal plaatsen
*Nr.**		*Houderij/hoktype Code (groenlabel)*	*dieren*	*dier-plaatsen*
1	B.1.100	Overig huisvestingssysteem	50	50
2	C.2.1.1.	BWL 2013.02.V4	930	930
Totaal	**opfokgeiten**		**930**	**930**

Tabel 1.1.: Voorkeursalternatief

Opfok van geitenlammeren tot 1 jaar op de locatie Grotesteeg 8a Weert.

De opfokgeiten worden nadat ze geboren zijn op een melkgeitenbedrijf en gedurende de eerste periode opgevangen worden op datzelfde bedrijf, aangevoerd op locatie aan de Grotesteeg 8a te Weert. De opfokgeiten blijven tot ca. 1 jaar op het opfokbedrijf. Daarna worden ze weer afgevoerd naar het melkgeitenbedrijf voor de productie van geitenmelk.
De opfokgeiten worden op stro gehuisvest volgens het potstalprincipe (dagelijks bij strooien).
Aan de opfokgeiten wordt in de eerste periode kunstmelk aangeboden voor de eerste opfok. Daarna wordt overgestapt op krachtvoer en stro.
Als drinkwater voor de opfokgeiten wordt gebruik gemaakt van leidingwater.
Voor de bereiding van de kunstmelk is een opslag en bereidingsruimte ingericht aan de voorzijde van de opfokgeitenstal.
De mest blijft in de stal (potstalprincipe) tot het noodzakelijk is om de stal uit te mesten. Dan wordt de mest uitgereden op percelen of elders opgeslagen en dus van de locatie afgevoerd.
Als de mest direct afgevoerd kan worden, zal dit in de periode zijn dat de mest volgens de wetgeving ook kan worden uitgereden op het land.

Aangepast voorkeursalternatief met betere scores op geur (vka 2)

Stal	Dier-categorie	Huisvestingssysteem	Aantal dieren	Aantal plaatsen
*Nr.**		*Houderij/hoktype Code (groenlabel)*	*dieren*	*dier-plaatsen*
1	B.1.100	Overig huisvestingssysteem	50	50
2	C.2.1.1.	BWL 2013.02.V4	930	930
Totaal	**opfokgeiten**		**930**	**930**

Tabel 1.2.: Voorkeursalternatief 2

Voor het bepalen van het voorkeursalternatief 2 is ingezoomd op de GGD adviesnormen voor de geurbelasting van het initiatief op de in de nabij gelegen gevoelige objecten. Door een hogere snelheid van de uitstromende lucht te creëren ontstaat een betere verspreiding van de uitgaande lucht, waardoor de geurbelasting wordt verlaagd en daarmede onder de door de GGD gestelde geurbelastingnormen komt.

Alternatief met opfokkippen en schapen

Het derde alternatief bestaat uit het houden van biologische opfokkippen in de bestaande stal met wintergarten en buitenuitlopen. Daarnaast wordt in de bestaande schapenstal het houden van schapen voortgezet met nog een geringe uitbreiding van het aantal schapen.

Alternatief Opfokkippen				
STAL	**DIERSOORT**	**AANTAL**	**CATEGORIE**	**SYSTEEM**
1.	schapen	135	B.1.100	Traditioneel
2.	opfokkippen	18.720	E.1.8.1.	Nivo Varia Biologisch
Totalen	**opfokkippen**	**18.720**		

Tabel 1.3.: Biologische opfokkippen en schapen

Het alternatief met opfokkippen in de bestaande kippenstal zal vorm krijgen middels biologisch te houden opfokkippen in een nivo varia volière huisvestingssysteem met koude binnenruimten in de stal en uitloop buiten de stal ter grootte van 1 m^2 per opfokkip. In tabel 5.3. zijn de gegevens t.a.v. dit alternatief weergegeven. In afbeelding 5.2. is tevens de buitenuitloop weergegeven. De koude binnenruimten zijn beperkt toegankelijk.

Warme ruimte met grondhuisvesting en roosters alsmede oplierbare roosters met daaronder mestbanden:

De kuikens worden opgevangen in de warme ruimte van de stal, welke ca. 10 meter breed is en 70 meter lang. Vanaf 56 dagen dient toegang tot de buitenruimten te worden geboden.

Wintergarten:
Voor de opfokhennen staat een wintergarten ter beschikking (een koude ruimte met een open zijde, voorzien van windbreekgaas). Ingeval deze onbeperkt toegankelijk zijn, kan de oppervlakte meegeteld worden bij het leefoppervlak voor de opfokkippen.
Middels luiken kunnen de opfokhennen ook naar buiten waar grond beschikbaar is voor te scharrelen.

Buiten-uitloop:
Ten minste acht uur per dag dienen de opfokhennen gebruik kunnen maken van de buiten-uitloop. De uitloop moet begroeid zijn en schuilmogelijkheden bieden, waardoor het pluimvee de hele uitloop gebruikt. Per dier is een minimale oppervlakte verplicht van 1 m2. Er dient daarbij ca. 2 ha grond beschikbaar te zijn voor de buitenuitloop. Deze is voor de opfokkippen beschikbaar.

Tussen de 17 en 20 weken worden de opfokhennen vervoerd naar een legpluimveebedrijf, alwaar de hennen de legperiode zullen aanvangen.
Het huisvestingssysteem dat gekozen wordt heeft de volgende uitgangspunten: Minimaal 50% van de leef ruimte is rooster, met daaronder een mestband. De mestbanden worden minimaal eenmaal per week afgedraaid. De roosters bevinden zich op minimaal twee etages. Bij de keuze van het systeem, bekend als BWL 2005.02.V2 bestaat de mogelijkheid van het installeren van beweegbare plateau's. Bij toepassing van oplierbare en/of opklapbare roosters die boven een rooster met daaronder een mestband zijn geplaatst, hoeven de oplierbare en/of opklapbare roosters niet van een mestband te zijn voorzien. Deze roosters zijn ook deel van het leefoppervlak. Door gebruik te maken van oplierbare en/of opklapbare roosters

wordt het systeem gedurende de groei van de opfokhennen flexibel gemaakt. Dit heeft vooral als doel om de opfokhennen voor te bereiden op de leefomgeving van het volièresysteem in de legperiode. Voor de jonge opfokkippen dienen de afstanden tussen de roosters kort te zijn. Naar gelang de opfokkippen ouder worden kunnen de roosters verder opgelierd worden om de afstanden te vergroten. Dit bevordert het leefgedrag in de volière systemen.

Alternatief met schapen

Het alternatief schapen wordt uitgevoerd in drie stallen, waarvan twee bestaande stallen en een nieuw te bouwen stal. Deze laatste stal wordt binnen het bouwvlak gerealiseerd en is daardoor passend in het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Weert.

Alternatief Schapen				
STAL	**DIERSOORT**	**AANTAL**	**CATEGORIE**	**SYSTEEM**
1.	schapen	135	B.1.100	Traditioneel
2.	schapen	470	B.1.100	Traditioneel
3.	schapen	470	B.1.100	Traditioneel
Totalen	**schapen**	**1.075**		

Tabel 1.4.: Schapen

Dit alternatief voor het houden van schapen, waarbij de ooien aflammeren en voor verschillende doeleinden gefokt worden. Er wordt van hoogwaardig materiaal uitgegaan en de lammeren worden afgezet voor vlees, maar ook voor fokkerij en evt. schapenmelkerij. De schapen dienen daarnaast ook voor het goed afweiden van de weilanden van de rundveehouderij om de graslanden goed de winter in te laten gaan en zo het uitvriezen in de winter tegen te gaan. Daarnaast wordt gedacht aan begrazing van natuurterreinen in de naaste omgeving van de bedrijfslocatie.
De stal zal dan ook niet het gehele jaarrond met schapen gevuld zijn. Tijdens de aflammerperiode en een ruimere periode daar waar het noodzakelijk is zullen de schapen in de stal aanwezig zijn.
Voor het houden van de schapen zal de bestaande kippenstal aangepast worden en de bestaande strostal eveneens gebruikt worden voor de huisvesting van de schapen. Ook de werktuigenberging als de kleinere berging worden ingericht voor de schapen.
Totaal kunnen in de kleinere stal 135 schapen gehuisvest worden en in de grote stallen 940 stuks. Totaal worden 1.075 schapen met lammeren aangevraagd met de RAV code B.1.100, welke schapen met lammeren tot 45 kg vertegenwoordigt.

1.2.2. Opzet

Het bedrijf is gelegen aan de Grotesteeg 8a in de gemeente Weert, In afbeelding 1.1. is een topografische kaart weergegeven van het gebied waarin het voornemen is gelegen.

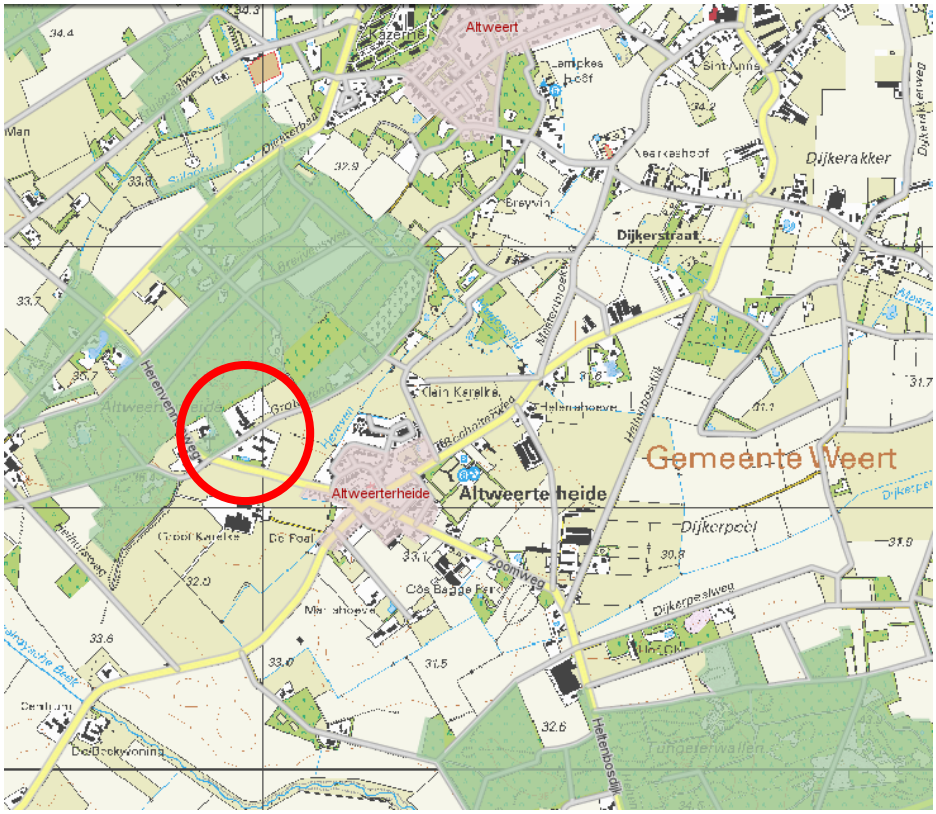

Afbeelding: 1.1. Topografische kaart van het gebied waarin voornemen is gelegen.

Het project heeft betrekking op het oprichten en in werking hebben van een geitenhouderij in stal 2 met toepassing van een biologisch luchtwassysteem om daarmee de emissie aan ammoniak, fijnstof en geur te verminderen. In stal 1 wordt het houden van schapen voortgezet.

Biologisch luchtwassysteem
Voor stal 2 wordt gebruik gemaakt van luchtbehandeling door een biologische luchtwasser volgens BWL 2013.02.V4. De reductie voor het geurcomponent ligt op 45%, voor fijn stof 75% en ammoniak op 70%.

Bij de biologische luchtwassing wordt de stallucht eerst via een voorbevochtiger geleid. Daarna wordt deze via een onderstroomprincipe door een absorptiekolom gevoerd waar bacteriën actief zijn om de geur, fijnstof en ammoniak te reduceren. De ammoniak wordt omgezet naar nitriet en/of nitraat. Over de absorptiekolom wordt continue was vloeistof gesproeid. Spuiwater komt vrij uit de eerste fase bij de voorbevochtiger (watergordijn). Het water in de water opvangbak onder het watergordijn wordt aangevuld met het waswater uit de biologische wasser. Vervolgens wordt ten behoeve van de biologische wasser schoon water aangevoerd tot het ingestelde vloeistofniveau in de water opvangbak.

De aan te vragen activiteit omvat het in werking hebben van een veehouderij voor de opfok van geitenlammeren tot 1 jaar met de hieronder genoemde onderdelen van de activiteit:

- Het houden van opfokgeiten ouder dan 61 dagen tot 1 jaar in de stallen 1 en 2.
- Het houden van schapen in een open frontstal.
- Het opslaan van:

- Krachtvoer in de bulksilo (S1 op tekening) en zakgoed in voorruimte van stal 2
- Grondstof voor melk in de melkbereidingsruimte
- Stro op de voergang van beide stallen 1 en 2
- Kadavers op de aanbiedplaats

Afbeelding 1.2.: Initiatief P.R. Schram en H.A. v.d. Pol

Opfok van geitenlammeren tot 1 jaar op de locatie Grotesteeg 8a Weert.

De opfokgeiten worden nadat ze geboren zijn op een melkgeitenbedrijf en gedurende de eerste periode opgevangen worden op datzelfde bedrijf, aangevoerd op locatie aan de Grotesteeg 8a te Weert. De opfokgeiten blijven tot ca. 1 jaar op het opfokbedrijf. Daarna worden ze weer afgevoerd naar het melkgeitenbedrijf voor de productie van geitenmelk.
De opfokgeiten worden op stro gehuisvest volgens het potstalprincipe (dagelijks bij strooien).
Aan de opfokgeiten wordt in de eerste periode kunstmelk aangeboden voor de eerste opfok. Daarna wordt overgestapt op krachtvoer en stro.
Als drinkwater voor de opfokgeiten wordt leidingwater gebruikt.
Voor de bereiding van de kunstmelk is een opslag en bereidingsruimte ingericht aan de voorzijde van de opfokgeitenstal.
De mest blijft in de stal (potstalprincipe) tot het noodzakelijk is om de stal uit te mesten. Dan wordt de mest uitgereden op percelen of elders opgeslagen en dus van de locatie afgevoerd.
Als de mest direct afgevoerd kan worden, zal dit in de periode zijn dat de mest volgens de wetgeving ook kan worden uitgereden op het land.

1.2.3. M.E.R. procedure

Om een vergunning te krijgen in het kader van de Wet milieubeheer en uiteindelijk ook in het kader van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (Wabo; per 1 oktober 2010 in werking) is dit milieueffectrapport (MER) opgesteld.
Door het bevoegd gezag is aan de initiatiefnemer aangegeven dat de beperkte procedure gevolgd mag worden.

Binnen de beperkte procedure dienen de volgende stappen doorlopen te worden:

1. Bij de gemeente dient een mededeling te worden ingediend over de voorgenomen activiteit;

2. De gemeente geeft een advies over de reikwijdte en het detailniveau van de mer. De gemeente kan hierover advies vragen bij de mer- commissie. De gemeente heeft aangegeven geen gebruik te willen maken van de mogelijkheid om advies te vragen bij de mer- commissie;

3. Indienen mer;

4. Besluit over mer.

Het bevoegd gezag voor deze procedure is gemeente Weert.

Het MER heeft tot doel om het milieubelang een volwaardige rol te geven bij de belangenafweging.

Koppeling van het MER aan besluiten
Het MER wordt gekoppeld aan de aanvraag van een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (per 1 oktober 2010 een omgevingsvergunning in het kader van de Wet algemene bepalingen van het omgevingsrecht) ten behoeve van de inrichting onder naam van P.R. Schram en H.A. v.d. Pol.

1.3. Doelstellingen

Met de realisatie van de uitbreiding en aanpassing van bestaande situatie wensen de initiatiefnemers een aantal doelstellingen te verwezenlijken.
Het betreft hier economische- milieudoelstellingen alsmede het uitvoeren van beleid inzake dierwelzijn en volksgezondheid.

Economische efficiency
De doelstelling van P.R. Schram en H.A. v.d. Pol is continuïteit van de onderneming. Het bedrijf is qua bedrijfsvoering passend bij de rundveehouderij aan de Bocholterweg 134 te Altweerterheide die door beiden wordt geëxploiteerd.

Dierenwelzijn
De stallen worden optimaal geconditioneerd waardoor een beter leefklimaat met betrekking tot temperatuur, ammoniak en luchtvochtigheid voor de dieren ontstaat, hetgeen een verbetering van het dierenwelzijn betekent.

Terugdringen van ammoniakdepositie

Door toepassing van het houderijsysteem voor opfokgeiten ten opzichte van de vigerende situatie met legkippen en de toepassing van de biologische luchtwassing ontstaat een sterke daling van de ammoniakemissie, hetgeen resulteert in een afname van de stikstofdepositie.

Terugdringen van emissies, o.a. geur en fijn stof
Door de toepassing van de biologische luchtwasser en een grotere uitstroomsnelheid van de uitgaande lucht uit deze luchtwasser ontstaat enerzijds een verlaging van de emissie aan geur en fijn stof en anderzijds een verlaging van de geurbelasting op.

1.4. Beleidskader

Het beleidskader is onder te verdelen in min of meer ruimtelijke kaders en milieukaders. Daarnaast is het beleidskader verdeeld over verschillende lagen. Te onderscheiden is europees-, nationaal-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Eerst zullen de ruimtelijke kaders worden toegelicht, daarna de milieukaders.

1.4.1. Nota ruimte

De Nota Ruimte bevat de visie van de overheid op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland en de belangrijkste bijbehorende doelstellingen. De nota is uitgewerkt in de Agenda Vitaal Platteland. De Agenda Platteland stelt dat een vitaal platteland niet zonder een vitale landbouw kan. Uitgangspunt daarbij is de landbouw te beschouwen als een bedrijfseconomisch gezonde sector, die internationaal moet kunnen concurreren. Voor de intensieve veehouderij is de aanpak van de reconstructiegebieden essentieel. De regie bij de reconstructie is neergelegd bij de Provincies.

1.4.2. Wet op de ruimtelijke ordening

Per 1 juli 2008 is de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening in werking getreden. Het is het wettelijk kader voor alle ruimtelijke besluiten van overheden. In het kader van deze Wet is voor het initiatief het bestemmingsplan van de gemeente Weert van belang.

1.4.3. Omgevingsverordening Limburg 2014

Het Provinciaal Omgevingsplan onderscheidt ook gebieden waar regels zijn opgesteld voor uitbreidingen of vestigingen van intensieve veehouderijbedrijven. Figuur 3.3. geeft aan dat de locatie Grotesteeg 8a te Weert in een extensiveringsgebied intensieve veehouderij is gelegen.
In extensiveringszones rondom kwetsbare natuur is geen nieuwvestiging of uitbreiding van het bouwvlak van intensieve veehouderij mogelijk. Dit wordt geconcretiseerd in de Omgevingsverordening (welke een voortzetting is van de regels uit de Reconstructiewet).
In de Omgevingsverordening Limburg 2014 zijn eisen gesteld aan de huisvestingssystemen voor het houden van dieren. Er zijn maximale NH_3- emissie-eisen vastgelegd.
Daarnaast is tot en met 19 april 2019 een verordening geitenhouderij te inzage gelegd waarin een verbod is geregeld voor uitbreiden of nieuwvestigen van geitenhouderijen.
Onderhavig initiatief heeft daarvoor een zienswijze ingediend, vanwege het feit dat er reeds stappen zijn ondernomen in de vorm van een procedure voor het houden van opfokgeiten in 2018.

1.4.4. Provinciaal omgevingsplan Limburg 2014

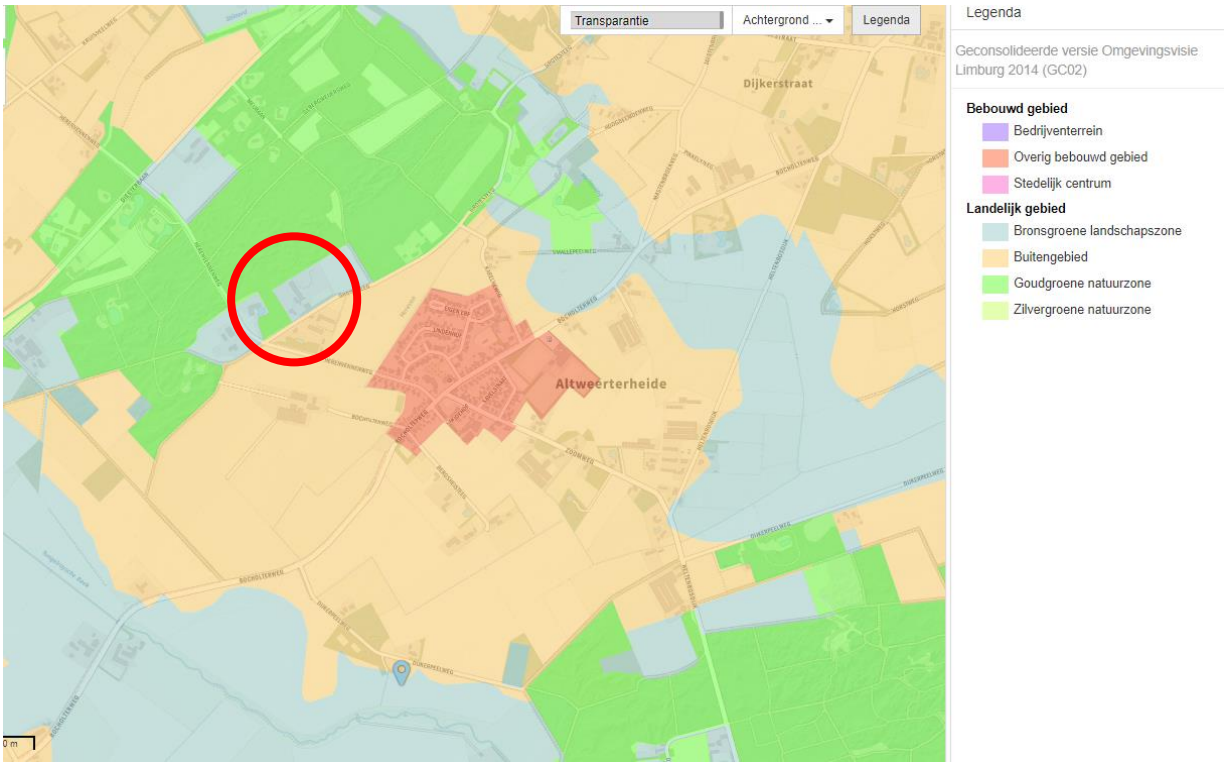

Afbeelding 1.3.: Uitsnede POL 22 september 2014

In het POL 2014 is de locatie Grotesteeg 8a te Weert als bronsgroene landschapszone aangeduid. Dit zijn vooral beekdalen én gebieden met steilere hellingen met een grote variatie aan functies, in hoge mate bepalend voor het beeld van het Limburgs landschap.
De accenten die door Provincie Limburg aan deze landschapszones zijn gegeven op basis van het Provinciaal Omgevingsplan Limburg zijn:

- Kwaliteit en functioneren regionaal watersysteem
- Ontwikkeling landbouw in balans met omgeving
- Versterken kernkwaliteiten landschap en cultuurhistorie
- Recreatief medegebruik

Voor de landbouw is een verdere uitwerking van de ontwikkeling van de landbouw in balans met de omgeving als volgt gedefinieerd. "Elk land- en tuinbouwbedrijf is een lust voor de omgeving".
De gezamenlijke ambitie van sector, gemeenten en Provincie dat in 2025 elk land- en tuinbouwbedrijf een lust voor zijn omgeving is, vraagt om een forse inspanning. Vooral voor de veehouderij betekent dat het toewerken naar een veel lager emissieniveau van ammoniak, geur en fijn stof. Er wordt gestreefd naar een term als 'nul-emissie', waarmee een emissieniveau bedoeld wordt dat geen of slechts verwaarloosbare hinder/risico voor de omgeving oplevert. Kortom: schone stallen.

Er wordt niet gestuurd op dieraantallen. Integrale kwaliteit is de maatstaf, maar dan wel kwaliteit ruim boven de wettelijke basis.

Om dit te bereiken is er door de Provincie Limburg een verordening vastgesteld waar de normering van stalemissies zijn vastgelegd. Daarnaast is middels de Programmatische Aanpak Stikstof de depositie van stikstof gereguleerd. Daaraan worden initiatieven getoetst.

1.4.5. Bestemmingsplan buitengebied

In het bestemmingsplan Buitengebied 2011 van de gemeente Weert is de locatie bestemd als "Agrarisch- Agrarisch bedrijf". De voor 'Agrarisch - Agrarisch Bedrijf' aangewezen gronden zijn bestemd voor o.a. :

a. een agrarisch bedrijf met de daarbij behorende voorzieningen, met een geheel of in hoofdzaak grondgebonden agrarische bedrijfsvoering, waarbij per (gekoppeld) bouwvlak niet meer dan één bedrijf is toegestaan en
b. agrarisch grondgebruik.

Op de locatie is een vigerende vergunningssituatie voor het houden van legkippen. Ter plaatse van deze vergunning is daarmede intensieve veehouderij in de vorm van pluimvee mogelijk.
In dit m.e.r. zijn een referentiesituatie (vergunde situatie) beschreven, alsmede het voorkeursalternatief met schapen en opfokgeiten; een alternatief met alleen schapen en een alternatief met schapen en opfokkippen, waarbij de opfokkippen in de reeds bestaande stal worden gehouden, hetgeen passend is binnen het bestemmingsplan.
Schapenhouderij is geen intensieve veehouderij, waarmede dit alternatief passend is binnen het vigerende bestemmingsplan.

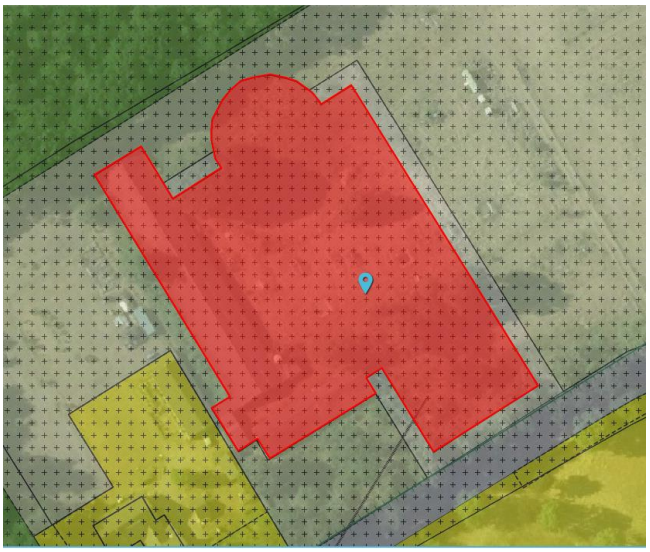

Afbeelding 1.4.: Bestemmingsplan buitengebied 2011 gemeente Weert

1.4.6. Overige beleidskaders

Naast de ruimtelijke beleidskaders zijn een aantal kaders geïmplementeerd in de in de vorige paragrafen beschreven ruimere kaders. Enkele van deze kaders worden in deze paragraaf nader toegelicht.

Landschap
De omgeving van de inrichting kan worden gekwalificeerd als agrarisch gebied. Een deel van de van oudsher aanwezige agrarische bedrijven hebben in de loop der jaren een woonfunctie gekregen en zo hebben zich rondom het bedrijf een aantal burgerwoningen gevormd.

Afbeelding 1.5.: Uitsnede kwaliteitskaart Landschapskader Noord- en Midden Limburg

Volgens het Landschapskader Noord- en Midden Limburg is de locatie als mozaïeklandschap aangeduid en ligt tegen een bosgebied aan. Door het initiatief wordt het karakter van dit mozaïeklandschap nauwelijks beïnvloed. Volgens de impulskaart van hetzelfde landschapskader is voor de locatie het stimuleren van erfbeplanting en aanleg van groenstructuren voorgesteld. Bij nieuwe bebouwingen en bij aanpassing van ruimtelijke plannen zal daar rekening mee gehouden worden.

Cultuurhistorie
Ter hoogte van het plangebied voor het initiatief is een cultuurlandschap aanwezig in de vorm van velden en dorpskernen.

Archeologie

De locatie Grotesteeg 8a te Weert is gelegen in een zone archeologische waarde gekenmerkt als middelhoog. Bij grotere ingrepen in de bodem dieper dan 40 cm en die de 2.500 m^2 te boven gaan zal er archeologisch onderzoek dienen plaats te vinden om de archeologische waarden veilig te kunnen stellen.

1.4.7. Milieukaders

De milieukaders met betrekking tot het initiatief zijn vooral:

Rie- richtlijn
De Richtlijn Industriële Emissies (2010/75/EU) sinds 2013 geïmplementeerd in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (WABO Wet algemene bepalingen omgevingsrecht), het Besluit omgevingsrecht (Bor Besluit omgevingsrecht), het activiteitenbesluit en in de Wet milieubeheer (Wm Wet milieubeheer) en in de Waterwet.
De Best Beschikbare Technieken worden beschreven in zogenaamde BREF documenten (Best available technique Reference).

Wet geurhinder en veehouderij (Wgv)
De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) is sinds 1 januari 2007 in werking. De Wgv stelt eisen aan de maximale geurbelasting die de veehouderij mag veroorzaken op voor geurhinder gevoelige objecten, waaronder vooral woningen. De geuremissie – en belasting wordt uitgedrukt in zogenaamde odourunits (ou).

De in de wet opgenomen maximale geurbelastingsnormen voor de mestconcentratiegebieden zijn maximaal 14 ouE/m³ voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom en maximaal 3 ouE/m³ voor geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom (bij 98% percentiel). Voor niet intensieve veehouderijbedrijven (waaronder rundveebedrijven) geldt een vaste afstand die in acht genomen dient te worden.
Gemeente Weert heeft in november 2007 de geurbelastingsnormen vastgesteld. Deze normen zijn gelijk aan de in de Wet geurhinder en veehouderij vastgelegde geurnormen. Deze zijn respectievelijk 14 Ou/m^3 voor het buitengebied en toekomstige bedrijventerreinen; 8 Ou/m^3 voor bestaande woongebieden in kernen Laar, Altweert, Tungelroy en Swartbroek, bestaande bedrijventerreinen, toekomstige woongebieden en recreatieterreinen de Weerterbergen, Vosseven en Camping de IJzeren man.

Wet ammoniak en veehouderij
Op nationaal niveau is de bescherming van de voor ammoniakdepositie gevoelige bos- en natuurgebieden geregeld in de Wet ammoniak en veehouderij (Wav). Deze wet is recentelijk gewijzigd en geeft de provincie de bevoegdheid om bepaalde afwegingen te maken ten aanzien van de te beschermen gebieden.
De Wet ammoniak en veehouderij bevat regels met betrekking tot de ammoniakemissie uit dierverblijven. Deze regels moeten worden toegepast bij de verlening van milieuvergunningen voor veehouderijen. De regels zijn bedoeld ter bescherming van de zeer kwetsbare gebieden tegen de effecten van ammoniakdepositie. De wet geeft regels voor veehouderijen gelegen in zeer kwetsbare gebieden of in een zone van 250 meter daaromheen.

De wet bepaalt dat Provinciale Staten de zeer kwetsbare gebieden aan dient te wijzen.
Provinciale Staten van Limburg hebben in augustus 2009 de zeer kwetsbare gebieden definitief vastgesteld. In afbeelding 3.3. zijn de relevante zeer kwetsbare gebieden met betrekking tot het initiatief weergegeven. Het initiatief ligt op 1,4 km. van het overig zeer kwetsbare gebied "De Tungelderwallen". Daardoor vormt de Wav geen belemmering voor het initiatief. De regels zijn niet van toepassing op het initiatief.

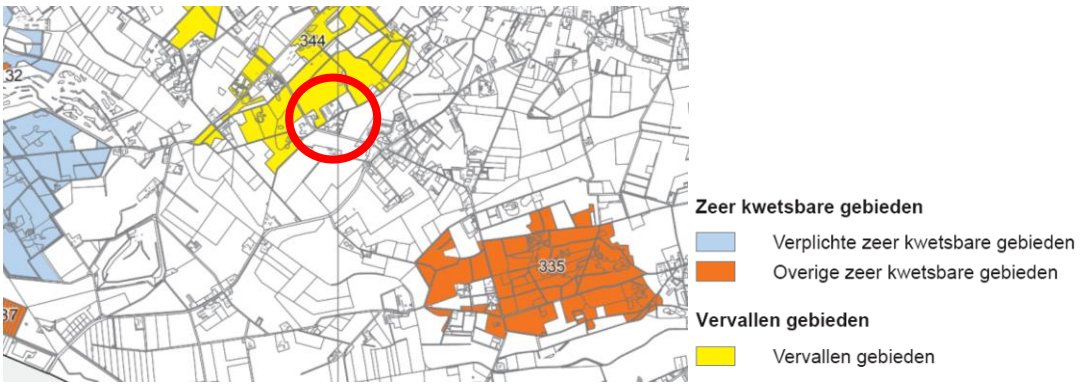

Afbeelding 1.6.: Door Provinciale Staten van Limburg vastgestelde zeer kwetsbare gebieden.

Op basis van de figuur 1.6 kan worden geconcludeerd dat er geen zeer kwetsbare gebieden binnen 250 meter van de inrichting zijn gelegen. Voorts is vast te stellen dat verder ook geen te vervallen gebieden binnen de 250 meter zone van de inrichting zijn gelegen.

Wet natuurbescherming
Volgens de Wet natuurbescherming dienen gebieden en soorten beschermd te worden en initiatieven die inbreek daarop kunnen uitoefenen dienen getoetst te worden aan het in de Wet natuurbescherming vastgelegd beleid. Er mogen zich geen significante verslechteringen voordoen door de activiteiten die gepland zijn middels voorgenomen initiatieven.

Gebiedsbescherming
Met betrekking tot de gebiedsbescherming is er voor de referentiesituatie door de Provincie Limburg op 2 november 2017 een vergunning verleend. De vergunning is verleend op het adres Grotesteeg 29 te Weert en voor een totaal van 1.238,6 kg NH_3 en voor de volgende diersoorten en aantallen in 3 verschillende stallen. Aan de Provincie is thans voorgelegd, vanwege de splitsing van het bedrijf deze vergunning ook te splitsen en wel zodanig dat voor de Grotesteeg 29 te Weert een vergunning resteert voor 100 schapen (B1.100) en 2.200 opfokkippen (E.1.11). Voor de locatie Grotesteeg 8a, waarvoor deze mer procedure wordt doorlopen resteert dan het deel van de vergunning voor 50 schapen (B1.100) (E.1.11), 6.389 legkippen (E.2.9.1) en 1 paard (K.1.100).

Soortenbescherming
Naast de gebiedsbescherming met betrekking tot de in Natura 2000 ondergebrachte Habitat- en Vogelrichtlijngebieden zijn ook EU- richtlijnen voor de bescherming van soorten dieren en planten opgenomen in de Flora – en Faunawet. Deze wet is op 1 april 2002 in werking getreden. In de Flora – en Faunawet is een zorgplicht opgenomen ten aanzien van menselijk handelen ten opzichte van flora en fauna. Dit menselijk handelen mag geen nadelige gevolgen hebben voor de flora en fauna. Het initiatief wordt ook getoetst aan deze Flora- en Faunawet.

Fijn stof en veehouderijen
Per 15 november 2007 is nieuwe regelgeving voor luchtkwaliteit in werking getreden. In de Wet milieubeheer is een nieuw hoofdstuk opgenomen over luchtkwaliteit. Dit hoofdstuk wordt ook wel de "Wet luchtkwaliteit" genoemd en vervangt het Besluit Luchtkwaliteit 2005. Op basis van de wet gelden de volgende regelingen:
AMvB niet in betekenende mate bijdragen; Regeling niet in betekenende mate bijdragen; Regeling projectsaldering 2007 en Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007. De bovengenoemde wet vormt tevens de basis voor het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Door uitvoering van het NSL dient overal in Nederland uiterlijk juni 2011 de grenswaarde voor fijn stof te worden gehaald. Op 1 augustus 2009 s het NSL in werking getreden. Vanaf dat moment is de toepassing van het rekenmodel ISL3a van kracht. Met behulp van dit rekenmodel zijn de verschillende alternatieven doorgerekend op de effecten van fijn stof. De achtergronden en berekeningen zijn in de bij dit MER behorende bijlagen opgenomen.

1.5. Keuze stalsysteem

Ter voorbereiding van dit MER voor het beschreven initiatief zijn verschillende mogelijke technieken onderzocht. Daaruit is het voorkeursalternatief ontstaan hetgeen door P.R. Schram en H.A. v.d. Pol als het meest haalbare alternatief wordt onderscheiden. Het voorkeursalternatief is als volgt tot stand gekomen:

Keuze stalsysteem

De keuze van het stalsysteem is vooral ingegeven door het GGD advies dat is uitgebracht met betrekking tot het voornemen. Het is vooral gericht op het reduceren van geuremissie. Voor de opfokgeiten is alleen de toepassing van luchtwassers in de regeling ammoniak en veehouderij opgenomen naast de traditionele huisvesting. De luchtwassers zijn in te delen in drie typen:
- chemische luchtwassers
- biologische luchtwassers en
- gecombineerde luchtwassers.

De chemische luchtwassers hebben het nadeel dat met zuur gewerkt dient te worden, hetgeen een gevaarlijke stof is om mee te werken. Bovendien heeft de chemische luchtwasser een beperkt effect op de geurreductie en is meer bedoeld voor de ammoniakreductie. Aangezien ten opzichte van de referentiesituatie de ammoniakemissie toch al verlaagd wordt, is bij de keuze meer op geur gefocust. De gecombineerde luchtwasser is bedoeld voor een reductie op ammoniak, geur én fijnstof. Echter, uit recent onderzoek is gebleken dat de gecombineerde luchtwassers juist op geur onder de maat presteren in vergelijking met de andere luchtwassystemen.
Dat is ook de reden dat de percentages voor de geurreductie voor de gecombineerde luchtwassystemen landelijk naar beneden zijn bijgesteld.
De voorkeur wordt gegeven aan de biologische luchtwasser zoals opgenomen in het voorkeursalternatief, omdat deze geurreductie reëel op 45% is gesteld en tevens even laag is als van enkele gecombineerde luchtwassers, die enigszins ter discussie staan.

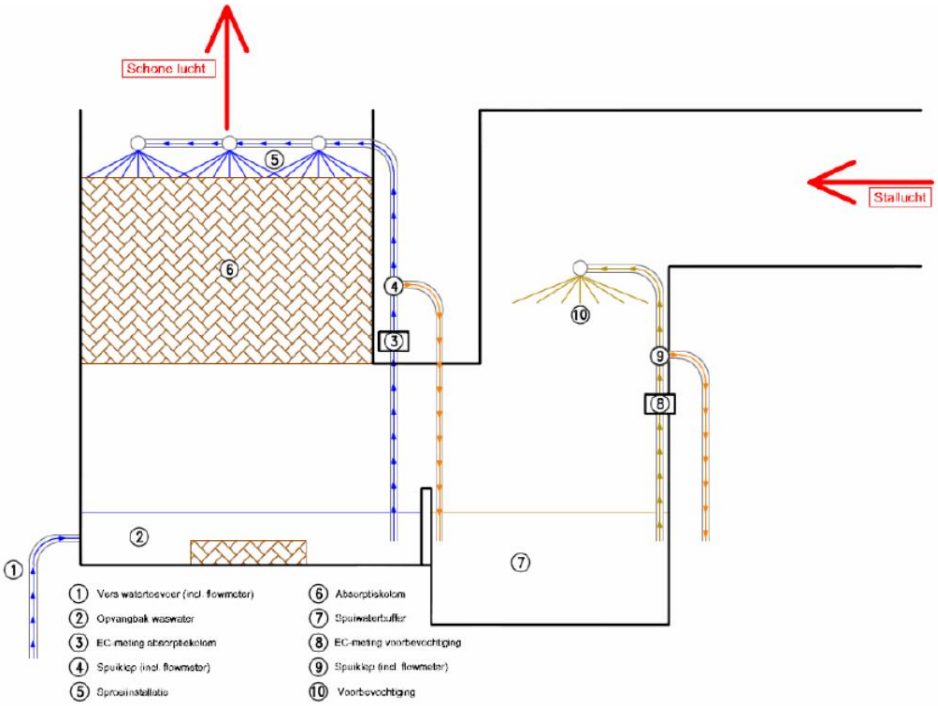

Afbeelding 1.7 Biologische luchtwasser BWL 2013.02.V4

1.6. Voorkeursalternatief

Na wijziging van het bestaande bedrijf aan de Groteseteeg 8a ontstaat de volgende opstelling:

Afbeelding 1.8. overzichtssituatie wijziging naar opfokgeiten en schapen

De volgende dieraantallen worden na de uitbreiding op beide locaties totaal gehouden:

Stal	Dier-categorie	Huisvestingssysteem	Aantal dieren	Aantal plaatsen
*Nr.**		*Houderij/hoktype Code (groenlabel)*	*dieren*	*dier-plaatsen*
1	B.1.100	Overig huisvestingssysteem	50	50
2	C.2.1.1.	BWL 2013.02.V4	930	930
Totaal	**opfokgeiten**		**930**	**930**

Tabel 1.5.: Dieraantallen aanvraag Grotesteeg 8a Weert.

Geluid
De veehouderij is zeven dagen per week continue in bedrijf. De werktijden zijn van zeven uur 's- ochtens tot zeven uur 's-avonds, met uitzondering van controles op de avonden en eventueel incidentele activiteiten in de nacht, vanwege calamiteiten in de stal.Op zon- en feestdagen worden de werkzaamheden tot een minimum beperkt. Er zijn geen geluid/trillingsbronnen binnen de inrichting aanwezig, bij afwezigheid van ventilatoren en trekkers etc.
De aan-en afvoerbewegingen vinden plaats voor:

- De aanvoer van veevoer gemiddeld een keer in de week één vrachtauto gedurende ca. 20 minuten;
- De mest wordt op eigen land uitgereden of met trekker en mestwagen afgevoerd van het bedrijf en elders opgeslagen totdat het uitgereden kan worden op de landerijen;
- De afvoer van kadavers vindt plaats op afroep gedurende ca. 5 minuten door één vrachtauto.
- De aan- en afvoer van geiten vindt plaats in bepaalde perioden, onder andere na de periode van af lammeren, waarbij er gedurende enkele maanden elke week lammeren worden aangevoerd met een vrachtauto of aan aanhanger aan een personenauto. Ook wanneer de opfokgeiten groot genoeg zijn om afgevoerd te worden zal dit gedurende enkele maanden plaatsvinden met elke week een vrachtauto.

Voorzieningen tegen geluidsoverlast:

- De eerste oprit richting de stallen wordt alleen door personenauto's, kleine busjes (rijbewijs B) gebruikt en door evt. (motor)fietsen. De andere oprit die verder weg van woningen is gelegen wordt dan gebruikt voor het zwaardere transport. Deze oprit is verder dan 90 meter weg gelegen van burgerwoningen, waardoor er geen geluidsoverlast te verwachten is vanuit de inrichting.
- Motoren zijn tijdens het laden en lossen van dieren uitgeschakeld.

Emissies geur, ammoniak en fijn stof
De uitkomende lucht van de opfokgeitenstal wordt gewassen met een biologische luchtwasser. In vergelijking met de verschillende alternatieven scoort het voorkeursalternatief met de hogere uitstroomsnelheid het beste. De geurbelasting ligt echter nog wat hoger dan in de referentiesituatie, maar voldoet aan de gestelde eisen door de GGD.

Geur
De geuremissie ligt op een hoger niveau dan de referentiesituatie, en hoger dan het alternatief met opfokkippen, maar lager dan het alternatief met alleen schapen.

	Referentie	VKA	opfokkippen	schapen
Geur in OU_e/m3	*2.562,3*	*6.435*	*4.405*	*8.385*

Tabel 1.6.: Geuremissies alternatieven

Ammoniak

De ammoniakemissie ligt in het voorkeursalternatief beduidend lager dan de referentiesituatie. Ook ligt deze lager dan bij de andere alternatieven.

	Referentie	VKA	opfokkippen	schapen
NH_3 in kg per jaar	*838,6*	*286,1*	*1.030,5*	*752,5*

Tabel 1.7.: Ammoniakemissie alternatieven

Fijn stof
De fijn stof emissie ligt beduidend lager dan in de referentiesituatie en bij de opfokkippen. Voor schapen is geen fijnstofemissie vastgesteld.

	Referentie	VKA	opfokkippen	schapen
Fijnstof PM_{10} in kg/jaar	*536,7*	*3*	*430,6*	*0*

Tabel 1.8.: Fijn stof emissie PM 10 in kg per jaar van de alternatieven.

Bodem

De activiteiten vinden plaats in de reeds bestaande stallen. Voor de luchtwasser wordt bovengronds een buffer voor het biologisch actief water gerealiseerd, alsook een buffer voor de opslag van spuiwater van de luchtwasser.
Voor het alternatief schapen wordt een nieuwe stal bijgebouwd, waardoor de ondiepe bodem verstoord wordt. Door de aanleg van niet doorlatende stalvloer is de mogelijkheid van vervuiling vanuit de stal gering tot nihil. De mest wort in de stal opgeslagen en uitgereden wanneer de schapen uit de stallen zijn. De verlading vindt dan voor een groot deel inpandig plaats.
Voor het alternatief opfokkippen met schapen wordt een buitenuitloop gerealiseerd. De geringe mesthoeveelheid die de kippen op deze ca. 2 ha uitbrengen geven weinig vervuilende effecten op de bodem.
Dit effect is een permanent effect, maar kan worden beoordeeld als niet een niet ernstig effect op de omgeving of het milieu.
Als bodembedreigende activiteiten kunnen worden beschouwd o.a. het opslaan van mest in stallen; het opslaan van spuiwater ten behoeve van de luchtwasser; vervoersbewegingen waarbij mogelijk stoffen als olie, PAK en zware metalen kunnen achterblijven op de terreinverharding en via afvoer van hemelwater mee naar de ondergrond kunnen worden getransporteerd.
Hemelwater van daken kan worden aangemerkt als schoon. Het vervuilde water van de terreinverhardingen kan gescheiden worden behandeld van het hemelwater van daken.

De stalvloeren zijn vloeistofdicht uitgevoerd, het spuiwater wordt eveneens in separate vloeistofdichte opslag bewaard en gecontroleerd afgezet..
De mest wordt op grond van artikel 8 van de meststoffenwet op basis van gebruiksnormen toegediend in de landbouw. Daarmee is een verantwoorde afzet gewaarborgd om vervuiling van de bodem, grond- en oppervlaktewater zoveel mogelijk te voorkomen.

Om verdere uitspoeling van bepaalde stoffen uit de mest te beperken, als bijvoorbeeld mest in de winter wordt uitgereden, zijn er vastgestelde normen om de mest minimaal voor een bepaalde periode op te slaan. Daarvoor is voldoende opslagcapaciteit op het bedrijf aanwezig.
Het hemelwater van de bestaande bebouwing infiltreert naast de gebouwen. Waar mogelijk zal dit eveneens bij de nieuwbouw gebeuren. Voor de gebouwen waarvoor het niet mogelijk is ter plaatse te infiltreren als gevolg van erfverharding zal het hemelwater geleid worden naar een infiltratiesloot ten noorden van de bebouwing. Hetzelfde geldt voor het hemelwater afkomstig van de erfverharding.
Verder wordt zoveel mogelijk voorkomen dat het vervuilde hemelwater rechtstreeks kan
afstromen naar oppervlaktewater. Effecten op bodem-, grondwater- en oppervlaktewaterkwaliteit kunnen niet worden uitgesloten, maar wel zoveel mogelijk voorkomen.

Water

Met betrekking tot afval en afvalwater dient het bevoegd gezag, in verband met de verruimde reikwijdte van de Wet milieubeheer voorschriften aan de omgevingsvergunning te verbinden die er toe leiden dat de hoeveelheden afval en afvalwater zover als redelijkerwijs mogelijk worden verminderd. Dit mede ter bescherming van de bodem en het bodemwater.

Voor alle afvalstoffen geldt, dat ze door een daartoe bevoegd bedrijf moeten worden ingezameld. Daarnaast geldt een registratieplicht voor het afvoeren van gevaarlijke afvalstoffen. Indien blijkt dat door het bedrijf meer afval wordt geproduceerd dan op basis van de bedrijfsomvang en het productieproces wordt verwacht, dan kan door het bevoegd gezag worden gevraagd om middels een onderzoek de afvalstromen in beeld te brengen en eventuele mogelijkheden voor beperking van de afvalstromen te onderzoeken.

Bij agrarische bedrijven zijn de hoeveelheden afval en afvalwater in de regel beperkt. Naast kleine hoeveelheden afval en afvalwater van huishoudelijke aard (vanuit bijvoorbeeld de kantine en hygiënesluis) komen binnen agrarische bedrijven vooral kadavers en reinigingswater als gevolg van schoonmaken van de stallen vrij. Deze afvalstromen zijn gelijk bij de voorgenomen activiteit en de alternatieven.

Binnen de inrichting wordt geen gevaarlijk afval opgeslagen (spuiwater van luchtwassers valt niet meer onder het begrip "gevaarlijk afval"). Gevaarlijk afval kan in zeer kleine mate vrijkomen bij onderhoudswerkzaamheden, voornamelijk in de vorm van afgewerkte olie. Deze werkzaamheden worden niet binnen de inrichting uitgevoerd, en deze bedrijven dragen ook zelf zorg voor een verantwoorde afvoer van deze afvalstoffen.

Als afvalstoffen kunnen worden aangemerkt: spuiwater van de luchtwasser; reinigingswater van stallen en spoelplaats; dierlijke meststoffen; bedrijfsafvalwater en overige afvalstoffen en kadavers.

* Spuiwater van de luchtwasser: Het spuiwater bij luchtwassing wordt opgeslagen in een buffer met een totale inhoud van 100 m^3. Het spuiwater wordt voorts door een erkende inzamelaar op een verantwoorde wijze van het bedrijf afgevoerd.

* Reinigingswater stallen: Dit reinigingswater wordt geloosd op de reeds in onder de stal aanwezige kelder, waarna het van het bedrijf wordt afgevoerd en verspreid over het land buiten de inrichting.

* Huishoudelijk afvalwater: Dit afvalwater wordt rechtstreeks geloosd op het gemeentelijk riool.

* Bedrijfsafvalwater: Dit bestaat uitsluitend uit water dat afkomstig is van reiniging van stallen.

* Overige bedrijfsafvalstoffen: Kadavers worden aangeboden via een aanleverplaats met K aangeduid op de tekening. Deze wordt op afroep aangeboden aan Rendac en zal zeer wisselend zijn. In sommige perioden van het jaar kan dit ca. 1 keer in de twee weken voorkomen, in andere perioden met een lagere frequentie.
Vanwege het aangeleverde zakgoed is er ook papier dat als afvalstof ontstaat. Het papier wordt een keer per maand in bundels aangeboden aan de plaatselijke verenigingen die dit komen ophalen. Totaal bedraagt dit ca. 250 kg. per jaar.

Het gebied is een van oorsprong deels vrij droog gebied Grondwatertrap VIII. Er wordt in de meeste alternatieven nauwelijks bijgebouwd. De bodem en de hoogte van het grondwater ten opzichte van het maaiveld maken dat het water goed infiltreert in de bodem. In het alternatief schapen wordt een nieuwe stal bijgebouwd. Ook het hemelwater daarvan wordt rechtstreeks in de bodem geïnfiltreerd.
Er vindt daardoor geen afspoeling plaats naar erfpercelen. De gebouwen zijn op redelijke afstand van de buurpercelen gelegen, waardoor afspoeling geen kans heeft.

Veiligheid

Ten opzichte van de referentiesituatie zijn er geen veranderingen op grond van het aspect veiligheid te verwachten.

Volksgezondheid
Omwonenden van veehouderijen kunnen een verhoogde blootstelling aan onder meer geur, fijn stof, endotoxinen en biologische agentia hebben. Er is door de jaren al veel onderzoek hierna gedaan. Echter, zoals de Gezondheidsraad op 14 februari 2018 in de notitie "Gezondheidsrisico's rond veehouderijen: vervolgadvies" schrijft, is het nog steeds niet duidelijk óf er sprake is van oorzakelijk verband. Daarvoor is het aantal kwalitatief goede onderzoeken te beperkt. De Gezondheidsraad stelt daarbij dat, ondanks dat niet kan worden vastgesteld wat de luchtwegeffecten rond veehouderijen veroorzaakt, het wel zinvol is om maatregelen te treffen. De Gezondheidsraad adviseert een verdere reductie van uitstoot van fijn stof en ammoniak. Uitstoot van ammoniak zou bijdragen aan de vorming van fijn stof.
De effecten die veehouderijen op de volksgezondheid kunnen hebben, moeten worden betrokken bij besluiten in het kader van milieu (omgevingsvergunning milieu).
In deze MER zijn de effecten op de leefomgeving door het voornemen en alternatieven beschreven. Daarbij wordt inzicht gegeven in de toe- of afname van de geurbelasting, geluidbelasting en de concentraties van PM 10. Daarbij wordt ook de ligging van de woningen en gevoelige bestemmingen meegenomen en wordt er aangegeven waar deze toe- en afname plaats vindt.
Deze aspecten zullen voor de drie verschillende houderijsystemen worden beschreven, zoals in deze beperkte mer aan de orde zijn gesteld.
Daarbij zijn de uitkomsten van het recente gezondheidsonderzoeken worden meegenomen en het advies van de Gezondheidsraad op 18 februari 2018, alsook het recente rapport VGO III en het door de GGD opgestelde advies van 2 oktober 2018.
Het GGD advies van 2 oktober 2018 voor de locatie Grotesteeg 8a te Weert geeft aan om maatregelen te nemen om de emissies zo laag mogelijk te houden bij het voorkeursalternatief opfokgeiten. Daarvoor is een biologische luchtwasser gekozen met ook een zo hoog mogelijke reductie voor geur op dit moment. Om een vergelijking te geven van de effecten van de houderijsystemen op de emissies van geur en fijn stof is een tabel samengesteld waarin de wettelijke normen zijn weergegeven vanuit de wetgeving; de resultaten van het houderijsysteem en de adviesnormen die door de GGD geraadpleegd worden.
In tabel 1.10 van deze samenvatting zijn daar kwantitatieve gegevens van vermeld. Op grond van bovenstaande tabel blijkt dat de resultaten van de emissies geur en fijn stof via de verspreidingsmodellen berekende belastingen op de gevoelige objecten ver onder de wettelijke normen liggen. Daarnaast zijn de fijnstofconcentraties tevens gelegen onder de adviesnormen van de GGD. Dit geldt voor alle alternatieven.
De voorgrondbelasting van het voorkeursalternatief met toepassing van een hogere snelheid, welke passend is binnen de gestelde eisen van de handleiding V-stacks vergunningen 2010, ligt ook beneden de door het GGD ingestelde adviesnorm.

De achtergrondbelastingen van de alternatieven liggen zowel onder de wettelijke normen als onder de door de GGD ingestelde adviesnormen voor achtergrondbelasting door geur.
Op basis daarvan kan worden geconcludeerd dat de maatregelen die de initiatiefnemer voor heeft, zeer goed aansluiten bij de adviezen die GGD heeft uitgebracht om risico's van volksgezondheid zoveel mogelijk te voorkomen.

Voor de kwalitatieve beschrijving wordt verwezen naar de uitgebreide mer.

1.7. Effecten van het voorkeursalternatief

De effecten van het voorkeursalternatief zijn in tabel 1.10 kwantitatief weergegeven in vergelijking met de referentiesituatie en de overige in het MER beschreven alternatieven.

	wettelijke norm	GGD advies norm	Referentie	VKA 1	VKA2	opfokkippen	schapen
Voorgrondbelasting geur							
Grotesteeg 27	14	5	2,8	5,9	3,5	5,1	6,5
Grotesteeg 8	14	5	3,1	7,4	4,1	5,2	6,4
Grotesteeg 10	14	5	1,3	3,4	2,7	2,3	2,3
Grotesteeg 12	14	5	0,5	1,3	1	0,9	1,3
Herenvennenweg 30	14	5	0,7	1,6	0,9	1,2	1,7
Herenvennenweg 22	8	2	0,3	0,7	0,4	0,5	0,8
Diesterbaan 35	3	2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
Grotesteeg 29	14	5	1,6	3,7	2	2,6	3,4
Achtergrondbelasting geur							
Grotesteeg 27	28	10	4,22	6,33	6,33	5,81	6,92
Grotesteeg 8	28	10	3,69	7,42	7,42	0,05	6,58
Grotesteeg 10	28	10	2,57	4,25	4,25	3,35	3,33
Grotesteeg 12	28	10	1,73	2,21	2,21	1,94	2,12
Herenvennenweg 30	28	10	3,18	4,04	4,04	3,59	4,15
Herenvennenweg 22	16	4	2,31	2,36	2,36	2,33	2,37
Diesterbaan 35	6	4	1,54	1,55	1,55	1,55	1,56
Grotesteeg 29	28	10	3,52	4,64	4,64	3,92	4,55
Fijnstofconcentratie							
Grotesteeg 27	40	20	19,04	18,05	18,05	18,13	18,04
Grotesteeg 8	40	20	19,62	18,05	18,05	18,13	18,04
Grotesteeg 10	40	20	18,7	18,05	18,05	18,15	18,04
Grotesteeg 12	40	20	18,27	18,04	18,04	18,1	18,04
Herenvennenweg 30	40	20	18,96	18,7	18,7	18,75	18,7
Herenvennenweg 22	40	20	18,81	18,7	18,7	18,73	18,7
Diesterbaan 35	40	20	18,12	18,09	18,09	18,11	18,09
Grotesteeg 29	40	20	18,71	18,05	18,05	18,12	18,04

Ammoniak	Referentie	Voorkeursalt.1.	Voorkeursalt.2.	Opfokkippen	Schapen
emissie in kg per jaar	838,60	286,1	286,1	1.030,50	752,5
depositie op Natura 2000	**mol N/ha**	**mol N/ha**	**mol N/ha**	**mol N/ha**	**mol N/ha**
Weerter en budelerbergen	1,00	0,32	0,32	1,24	0,86
Groote Peel	0,09	0	0	0,09	0,06
Deurnsche en Mariapeel	0,07	0	0	0,07	0
Leenderbos, Grote Heide +Pl	0,08	0	0	0,07	0,05
Leudal	0,09	0	0	0,08	0,06
Sarsven en de Banen	0,22	0,06	0,06	0,19	0,14
Strabrechtse Heide en Beuven	0,06	0	0	0,05	0

Tabel 1.10.: Kwantitatieve vergelijking alternatieven met referentiesituatie.

In tabel 1.11 is de effectbeoordeling samengevat in een zevenpuntenschaal, waarbij ++ sterk positief is ten opzichte van de referentiesituatie; + positief; 0/+ licht positief; 0 neutraal; 0/- licht negatief; - negatief en – sterk negatief. Voor een uitgebreidere analyse en toelichting wordt verwezen naar het MER en de bijlagen van het MER.

Aspect	Criterium	Referentie	VKA 1	VKA 2	Opfokkippen	Schapen
Geur	Voorgrondbelasting	0	0/-	0/-	0/-	0/-
	Achtergrondbelasting	0	0/-	0/-	0/-	0/-
Ammoniak	Emissie vanuit de stal	0	+++	+++	0/-	+
Fijnstof	Belasting totaal	0	+	+	0/+	+
Bodem	Verandering opbouw	0	0/-	0/-	0/-	0/-
	Beïnvloeding kwaliteit	0	0/-	0/-	0/-	0/-
Water	Beïnvloeding nat. watersysteem	0	0/-	0/-	0/-	0/-
	Beïnvloeding risico wateroverlast	0	0	0	0	0
Natuur	Gebiedsbescherming	0	+++	+++	0	+
	Soortenbescherming	0	0	0	0	0
Landschap	Inpassing in landschap	0	0	0	0	0
Archeologie	Verstoring van verwachte waarden	0	0	0	0	0
Cultuurhistorie	Verstoring van verwachte waarden	0	0	0	0	0
Geluid	Geluidsbelastingen op woningen	0	0	0	0	0
Verkeer	Verkeersafwikkeling en veiligheid	0	0	0	0	0
Veiligheid	ongevallenrisico's voor	0	0	0	0	0
	medewerkers en omwonenden	0	0	0	0	0
Gezondheid	risico's veewetziekten	0	0/-	0/-	0	0
	risico's volksgezondheid	0	0/-	0/-	0	0

Tabel 1.11: Effectenmatrix.

1.8. Verbeterd voorkeursalternatief

Vanwege het feit dat geurbelasting op de omliggende geurgevoelige objecten een belangrijk criterium vormt in het MER is een voorkeursalternatief 2 in het MER beschreven. Dit gaat uit van een biologische wasser BWL 2013.02.V4, met dien verstande dat de uitstroomsnelheid wordt verhoogd naar 3 meter per seconde. Dit leidt tot een aanzienlijke verlaging van de geurbelasting ten opzichte van het voorkeursalternatief. Alle omliggende woningen komen daarmee op basis van de voorgrondbelasting onder de door de GGD vastgestelde geurbelastingsnorm van 5 Ou.

1.9. Aanvullende alternatieven

In het MER zijn naast het voorkeursalternatief en het verbeterde voorkeursalternatief nog twee alternatieven beschreven en beoordeeld. Alternatief opfokkippen met schapen en een alternatief met alleen schapen.

1.10. Te nemen besluiten

Naast het besluit over de Wabo omgevingsvergunning, waarvoor de m.e.r. is uitgevoerd, zijn de volgende besluiten relevant voor het initiatief:

- Omgevingsvergunning voor de component bouwen voor de extra schapenstal.
- Besluit tot vaststelling door Provincie Limburg voor een Wnb-wetvergunning. Daarvoor is een aanvraag in procedure bij Provincie Limburg.

1.11. Leemten in kennis en informatie

Met betrekking tot de leemten in de kennis kunnen we vooral inzoomen op de volksgezondheid in relatie tot de aanwezigheid van veehouderijen.
De meest recente onderzoeksgegevens bevestigen volgens het vervolgadvies van de Gezondheidsraad aan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de minister van Volksgezondheid Welzijn en Sport en de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat van 14 februari 2018 de eerdere bevindingen dat mensen die in de buurt van veehouderijen wonen vaker een verminderde longfunctie hebben en een verhoogd risico op longontsteking. Het onderzoek dat ten grondslag ligt aan het rapport VGO III onderstreept dit nog eens. Het wordt steeds consistenter.

Echter, het is nog steeds niet duidelijk óf er sprake is van een oorzakelijk verband. Daarvoor is het aantal kwalitatief goede onderzoeken te beperkt. De gegevens basis is te beperkt om van algemeen aanvaardbare inzichten te kunnen spreken.

De Gezondheidsraad stelt wel dat verdere reductie van de uitstoot van fijn stof, met alles wat zich daarin aan levend en dood organisch materiaal kan bevinden, en van ammoniak van belang is. Welke reductieniveaus daarbij moeten worden nagestreefd is een politieke afweging volgens de Gezondheidsraad. Het is volgens de Gezondheidsraad wel zinvol te monitoren of een verminderde blootstelling aan de betreffende bestanddelen van luchtverontreiniging rond veehouderij ook gezondheidswinst oplevert.

Wat ook een grote rol speelt is het welbevinden en leefbaarheid en hoe verschillend mensen tegen risico’s aankijken. In verband daarmee dient het beleid volgens de Gezondheidsraad zich o.a. ook te richten op het terugdringen van geurhinder en op een betere naleving van de bestaande voorschriften op dit gebied. Daarnaast is er blijvende aandacht nodig voor nieuwe vormen van bedrijfsvoering en bedrijfshygiëne.

Het terugdringen van de uitstoot van fijn stof, ammoniak en geur wordt door de Gezondheidsraad aanbevolen, zonder dat er duidelijk is waar de grenswaarden moeten liggen, hetgeen een politieke afweging dient te zijn volgens de Gezondheidsraad.

Naast deze leemten is er in het algemeen een leemte in de kennis met betrekking tot het toetsingskader rondom de bescherming van de Natura 2000 gebieden en het verlenen van Wnb-wet vergunningen.

1.13. Verklarende woordenlijst

Ammoniakdepositie	: Neerslag van potentieel zuur, afkomstig van ammoniak, gemeten in mol/ha/jaar
Ammoniakemissie	: Emissie van potentieel zuur, afkomstig van ammoniak, gemeten in kg per jaar
Bestemmingsplan	: Een gemeentelijk plan voor een deel van de gemeente en bindend voor alle burgers, waarin de ruimtelijke inrichting in voorschriften en op een plankaart is vastgelegd met een duidelijke legenda.
Bouwperceel	: In het bestemmingsplan vastgelegd vlak, waarbinnen een bedrijf met inachtneming van de "spelregels" gebouwen kan oprichten.
Dierverblijf	: Ruimte waarbinnen dieren worden gehouden
Emissiepunt	: Punt waar stallucht in de buitenlucht treedt
Eutrofiëring	: Vermesting: een overmaat aan voedingsstoffen in de bodem waardoor niet alleen de bodem, maar ook het oppervlaktewater; het bodemwater en het grondwater te voedselrijk wordt.
Fijn stof	: Stofdeeltjes met een aërodynamische diameter van 10 micrometer
Gridcel	: Gebied liggend in een blok van vijf bij vijf kilometer
Geurgevoelig object	: Gebouw bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt
Habitat	: Leefgebied van bepaalde soort(en)
Indirecte hinder	: De nadelige gevolgen voor het milieu, veroorzaakt door de activiteiten de, hoewel plaatsvindend buiten het terrein van de inrichting, aan de inrichting zijn toe te rekenen.
Milieu-effectrapportage	: Een wettelijk vereist rapport waarin, voordat een bepaald project wordt uitgevoerd, de gevolgen (effecten) voor het milieu worden berekend en beschreven
Verdroging	: Door omstandigheden worden bepaalde delen van Nederland steeds droger en soms zelfs te droog. Omstandigheden kunnen bijvoorbeeld zijn het toenemende waterverbruik in de landbouw en huishoudens en de verlaging van de grondwaterstand in bepaalde gebieden

Vermesting	: Een overmaat aan voedingsstoffen in de bodem waardoor niet alleen de bodem, maar het oppervlaktewater, het bodemwater en het grondwater te voedselrijk wordt
Verzuring	: Het zuurder worden van bodem en water, vooral door verzurende stoffen afkomstig van landbouw, industrie, elektriciteitscentrales en verkeer
Zeer kwetsbaar gebied	: Kwetsbare gebieden die vanwege kwaliteit en omvang door provincie zijn aangewezen. Zolang hieromtrent geen definitief besluitvorming over plaats heeft gevonden dient elk kwetsbaar gebied als zeer kwetsbaar te worden beschouwd.